Србобран излази: СРЕДОМ и СУБОТОМ.

Предплату примаю све ц. и кр. поште, познати скупитељи и уредничство (грчка улица у кући број 1491).

Рукописи невраћаю се натраг.

СРБОБРАН

Предплатне цене на три месеца 2 ф. 50 н., на по год. 5 ф., на год. 10 ф. а. вр.

Огласи: маньи до 20 врста за трипут стаю 3 форинта 70 новч. већи преко 20 до 40 врста, 5 фор. аустрийске вредности.

ГОД. V. У НОВОМ САДУ У СРЕДУ 18. АВГУСТА 1865. БРОЙ 66.

Главна скупштина Матице Србске.

Извѣстие о радньи кньижевног оделѣня и одбора.

Задатак кньижевног одбора односно оделѣня Матице Србске. обухвата три струке радиности на просветном полю србском:

1. Издаванѣ повременог часописа:

2. Саветованѣ о том, кое су кньижевне потребе народа нашег и шта би по томе за народ наш списивати валяло, оценьивати дела и расправе за награду расписане, и кньижевне производе Матици па издаванѣ или одкуп поднесене:

3. Предлагати скупштини Матице Србске питомце за Текелино заведение и за стипендие Павла Іовановића и Нестора Димитриевића и пазити на владанѣ и успех ньиов.

Уз то има кньижевни одбор одржавати свезу са другим подобним друштвима и умножавати кньижницу Матице Србске како заменом тако и набавлянѣм кньига, и Текелину кньижницу купованѣм кньига.

Пре него што се у то упустимо да радню одбора и односно оделѣня кньижевног у разним тим струкама означимо, морамо споменути, да е кньижевно оделѣнѣ и одбор тек 31. окт. пр. год. устроен и то поглавито зато, што е наскоро после августске скупштине г. 1864 наступило одборско синодско саветованѣ у Карловцима од почетка месеца септембра до половине октобра 1864, где се предлози за народни конгрес приправляли и где су се више чланова бавили, кои су од скупштине за кньижевно оделѣнѣ означени били; због тога се и радня истог одбора тек при краю г. 1864. почети могла.

Од то доба држане су 3 седнице кньижевног одбора од кои 2 у ланской години, и 11 седница кньижевног оделѣня, од кои 6 у ланской години и 5 у овой години.

Да пређемо сад на поедине струке раднѣ

Што се издаваня повременог часописа тиче, ту е ванредна главна скупштина од 10 дек. 1864. на предлог кньижевног одбора решила, да се одсад трошком Матице Србске издаю: Летопис научан часопис, сваке године по една свеска 20 табака велика, и осим тога поучно забавни лист под именом „Матица“, кои би 3 пут на месец на табаку и по излазио.

Летопис е ови дана изашао и то за г. 1864 из узрока тога, што су због разни околности особито у обзиру штампе у Пешти 2 Летописа за годину 1863 тек у години 1864 изићи могла и што е због сеобе Матице у НСад, због нѣног преустроена у Н. Саду и найпосле због тога, што е кньижевни одбор и кньижевно оделѣнѣ тек 31 окт. 1864 год устроено, немогућно било, да и Летопис за 1864 год. исте године изиђе.

Из узрока тога, што е кньижевни одбор и оделѣнѣ тек 31 окт. 1864 год. устроено, што се Летопис за годину 1864 тек ове год. издати могао, што неки чланови кньижевног оделѣня и ове године два месеца дана на сабору народном пробавили, што е позорност Србаля у обште, па и чланова кньижевног одбора на радню сабора србског обраћена била, ние Летопис за ову год. досад изићи могао, али ће кньижевни одбор по дужности свој старати се да исти до края ове године изиђе, и да после сваке године редовно у доба главне скупштине Матице изилази. Од чланова кньижевног одбора, осим уредника Летописа већ е еден, и то г. Др. С. Павловић знаменитим саставком садржай Летописа умножио и кньижевни одбор неће пропустити очекиваню народа одсад и у већой мери одговорити, премда се из мало и таки чланова састои, кои од свое привреде живе, и кои прилични део времена свог и код други заведеня србски у Новом Саду пробавляти имаю.

За лист „Матицу“ тек е пре два месеца одобренѣ више власти дошло, и закључено е, да се исти месеца октобра ове године издавати почне, на кою е цел и позив на предплату зготовлѣн.

Да би се списательима воля на кньижевну радню подстакла, и уедно труд ньихов по могућству наплатио, а за Летопис и „Матицу“ изврсни саставци добили, и тиме кньижевност подпомогла, кньижевни е одбор решио, и ванредна е децембер-ска скупштина ланска одобрила, да кньижевно оделѣнѣ прилоге у Летопису са 10—25 фор. а. вр. од табака, а у „Матици“ са 5—25 фор. а. вр. од табака наградити може; веће награде моћи ће кньижевно оделѣнѣ награђивати.

Ванредна е скупштина решила такође, да кньижевно оделѣнѣ и односно одбор, сав приход Матице, и односно фонда Накиног по одбитку редовни трошкова на кньижевне цели, и то тако трошити може, да се у едной години непотрошено у слѣдећим годинама употребити може, а да се не мора капиталисати, исто тако да се и оно, што се од издани дела, Летописа и листа „Матице“ добие, на кньижевне цели обратити може.

Што се на кньижевне цели редовно, то est по самом станю капитала, из камата ньиови трошити може, износи од Матице 1058 ф. 46 кр. а. вр. а од Накиног фонда 700 фор. а. вр.

Од суме из фонда Матице одређене од 1058 фор. 46 кр а. вр. долазе:

на Летопис — — — — 500 фр.

на лист „Матицу“ — — 200 фр.

што преостане пак на издаванѣ други дела.

Доходак из Накиног фонда од 700 ф. служи само на расписане награде кньижевни дела и расправа.

У обзиру раднѣ кньижевне друге врсте учинѣно е ово:

Од г. Іоксима Новића одкуплѣна е историска приповедка „Капетан Радич и покрштеница Зорка,“ кою е скупштина Матице са 40 дуката наградила, за 60 ф. а. в. да Матица као властност свою на свет изда.

Оценѣна су дела о црквено народном уређеню србском, за коя е награда од 50 дувата расписана била, и досуђена е г. Николи Вукићевићу награда од 25 дуката кое е дело списатель о свом трошку на свет издао.

На питанѣ г др Ђорђа Мушицког, под коим би условима Матица Србска I кньигу стихотворения Мушицкови прештчмпала, одговорено му е, да ће то учинити под условом, да властник на половину чистог прихода пристане, с тим више, што ће рок властништва нѣговог по закону скоро изаћи.

На понуду г. дра Божидара Петрановића, поч члана Матице Србске, да ова нѣгово дело: „Историю обште кньижевности“ заедно са првом већ штампаном кньигом изда, одговорио е кньижевни одбор, да ће о том решати, чим списатель условия саобшти, под коима ће дело Матици уступити или за штампанѣ дати.

Г. Београдац поднео е Матици речник свой у првом цртежу, кои ние сасвим израђен био, и на позив кньижевног одбора, да едно писме и то „П“ сасвим изради, да би се вредност речника оценити могла, што е он и учинио, и сад е саставак овай на пресуди.

Нѣгова Светост патриярх умолѣн е, да Матици изволи рукопис историе Ђурђа II Бранковића деспота саобштити на преглед, да би се вредност истога оценити и Матици за штампу предложити могла.

По закљученю кньижевног одбора у скупштини Матице примлѣном, има две врсте награде: за посебна кньижевна дела, и за расправе, кое ће се у Летопису употребити.

За кньижевна дела ове су награде расписане биле:

За историйску драму 50 дуката.

За економско дело за народ 40 дуката.

Расписане награде за расправе слѣдеће су:

Зашто народ наш од покрета морално и нумерично пропада, и коя су средства да се то одклони? 10 дуката.

Каква е повестница народа нашег у тако названой хрватской краини? 15 дуката.

Шта е трагично у обште и шта е трагичан моменат на по се, и кои су трагични моменти у истории нашой за историску трагедию згодни? 10 дуката.

Новела из србског друштвеног живота 8 дук.

На ове расписане награде дошла су ова дела: Трагедия „Вукашин,“ коя е на пресуду дана и о коіой е еден члан овога друштва свой суд поднео, те е сад другоме члану на суђенѣ дата; расправа о трагичноме, где е такође еден члан ово дана свой суд поднео, те се сад код другога члана на суђеню налази; расправа о пропаданю народа, о коіой е еден члан свой суд изрекао, но почем е и друго делце за тим дошло, то су оба делца двоици чланова на пресуду дата.

Почем дакле нису сва дела и расправе за награду расписане дошле, то е с тим више новаца на расположенѣ за идућу годину више награда определило, што ће се у главной скупштини Матице на одобренѣ поднети и то:

Понавля се распис награде за историйску драму са 50 дуката с роком до ђурђева дана 1866.

Исто тако и награда за економско дело но с повишенѣм награде на 60 дуката почем е дело за народ врло нуждно, а тако дело и труда млого изискуе, лако е могуће, да га люди той струци вешти зато неизрађую, што награду неналазе за примерену; рок е до Ђорђева дне 1866.

Расписуе се награда за историю целокупне кньижевности србске од 100 дуката, рок е до Ђурђева дне 1867.

Исто тако расписуе се нова награда од 10—20 дуката за кньижицу од найманѣ 5 табака, коя би за обдаренѣ добри ђака из основни школа служила; и награда од 20—30 дуката за поучно забавну кньигу за одрастние Србкинѣ.

За Летопис понавля се распис награде за повестницу Србаля у Хрватской краини и то с повишенѣм на 20 дуката, а из нова за годину 1866 расписуе се награда од 15 дуката, за расправу о правним споменицима народа србског до турски времена и награда за баладу од 5 дуката.

Расписане награде за год. 1866 износе 200 дуката што се из камате фонда Накиног од год. 1865. 1866 и онда подмирити може, ако две расправе, кое ће се іош ове године пресудити: о паданю народа србског и трагичном — добию награду од 20 дуката, почем годишньи чист приход истога фонда износи 700 ф. што за две године 1400 ф. чини.

У обзиру питомаца разни заведеня и основаня има одбор част слѣдеће извешће дати:

Владанѣ питомаца било е добро, науке су с добрим успехом слушали и само двоица нису довольно успеха показали; ове године ние ни болованя као од пре међу ньима било.

Редовни е брой питомаца Текелини 18; ове е године било пак 16 у заведеню, почем су од четворице, коима е стипендия за полаганѣ строги испита продужена, изван Пеште бавили се.

Од ове четворице двоица су своіой дужности за доста учинили, премда не у прописаном времену. По правилима треба т. е. да сваки питомац, ком се стипендия за годину дана ради полаганя строги испита продужи, да првог течая године еден, а другог други строги испит положи, да дотичне половине годишнѣ стипендие добити може. Петар Црногорац положио е у априлу месецу о. г. први испит, и кньижевно оделѣнѣ допустило му е, да други строги испит у октобру месецу положити може, почем е рок за полаганѣ првог испита доцне добио. Светозар Савковић ние могао због домаћи околности првог течая испит положити, и одобрено му е било, да може другог течая исти положити, и пошто га е заиста и положио, одобрено му е као и Петру Црногорцу, да може други испит у октобру о. г. полагати, иначе ће и еден и други изгубити право на другу половину новчане стипендие. Двоица нису ни еден испит положила и то Васа Ђурђевић и Іован Петровић.

С краем ове године упражнѣно е 5 места у Текелином заведению, едно с тиме, што е горе реченой четворици време навршено, а едно тиме, што е питомац Стеван Поповић, добивши друге изворе издржаваня, захвалио на своіой стипендии.

Явила су се четворица ове године, кои су школске течае свршили, да им се продужи стипендия на годину дана, да строге испите полажу. Уважена е молба двоице и то Ђорђа Пенића и Милутина Татића, а друга су двоица одбиени зато, што нису ни колоквиом ни другим чим успех свой показали и тим емство дали, да ће строге испите положити, и да неће заман другим места запремати.

По томе има за идућу годину школску 7 места празни, за коя е 30 молбеница дошло, од кои е оделѣнѣ из сутицая исключило 10 и то некима што нису добар успех у наукама, а некима што нису станѣ сиромаштва свога показали. Остали су по-

... у реду живених Славена.

ређани оним редом, коим е књижевно оделѣнѣ мислило, да расписане стипендие заслужую.

Из основаня Павла Іовановића за технике троица се школую и показали су доволян успех у наукама и добро владанѣ свое; место ние ни едно упражнѣно за идуѣу годину.

Н. Светост патриярха известили смо о року главне скупштине на ту цель, да нам изволи међутим на знанѣ дати, ако е кое место стипендия Нестора Димитриевића упражнѣно, да би се стечай расписати и предлог за попунѣнѣ учинити могао; почем ништа на то дошло ние, морамо мислити да тамо ниедног упражнѣног места нема, премда би желити било, да се и Матица Србска о успеху и владаню дотични питомаца годишнѣ извештава.

Ове е године одбор ступио у свезу са Матицом Галичко-руском у Лавову и са Словенском у Любляни.

Књига е Матица Србска за ово време добила на руском езику 29 дела у 64 свеске, на србском 14 дела у 18 свезака, на мађарском 3 дела у 6 свезака, на славенском езику 3 дела у 3 свеске, на русинском 2 дела у 4 свеске, на немачком 1 дело у 1 делу; и куплѣно е за Матичину књижницу 41 разног садржая и на разним езицима, и тако е књижница Матице Србске за ово време умножена са 55 дела у 99 свезака.

Чланови књижевног одбора ове године били су сви књижевни чланови, кои су у Н. Саду баве, но са жалошѣу приметити се мора, да су неколицина чланова постояно од седница и одборски и оделѣня изостали, нити су цель друштва Матице Србске, а књижевног оделѣня по наособ подпомагали.

И са овим смо у кратко представили књижеван рад књижевног одбора и оделѣня, кои да буде већи, нестои само до чланова, него и до народа, ер без материялни средства недаю се књижевне цельи постићи, а фонд е Матице за ове цельи одвеч мален, и премда е оскудица у народу нашем и ове године велика била, ипак, и према томе сувише била е велика оскудица учешћа народног спрам овог књижевног заведеня, ер е од 1 януара 1865 само 8 нови чланова и приложника уписало се, што се неда самом оскудицом народа, но немарношѣу и равнодушношѣу толики Србаля разног сталежа изаснити, кои би и поред овогодишнѣ оскудице чланови постати могли, особито кад се на беспримерно олакшанѣ прилаганя обазремо и кад погледимо, како Матице Словенске у Любляни и Св. Мартину непрестано напредую. —

Гроф Белкреди и Далмация.

Под овим насловом доноси „Политика“ следећи чланак:

Међу свима аустриским земляма ни една се не налази у тако особитом положаю као краљевина Далмация. Државоправна свеза пѣна са Хрватском и Славонином е изван сваке сумнѣ, па опет она не учествуе ни на репрезентативном ни на административном устройству троедне краљевине, не пазећи на државоправно одношенѣ створили су за Далмацию собствено устройство по шаблони февруарског штатута, у управним стварима она ние подчинѣна хрватско-славонской дворской канцеларии, него државном министарству.

Међу множином нерешених питаня коя е министарство Шмерлинг по своме паду наследнику своме оставило, налази се и далматинско, ствари стое тамо исто тако као у Октобру 1860. да не рекнемо іош горе. Мере Шмерлингове нису смерале на то, да се рана залечи, него да се отворена држи, да се неуређено станѣ одржи, како би се на хрватски сабор могла пресия чинити. А да е то тако било, то нам сведочи красни изборни ред за далматински сабор, кои — іош неправедние него у Ческой — 400.000 Славена према 40,000 Талияна у сабору у маньину ставля, то нам сведоче безграничне агитацие владине за онай елемент, кои се противи споеню са Хрватском и Славонином, далѣ ладноћа, коіом се цела та ствар на далматинском сабору разправляла; то сведочи и та околност, што е државни министар саветовао, да се у краљевски рескрипт на адресу Хрватско-славонског сабора два пута спомене, да ствар споеня зависи од готовости хрватскога сабора, февруарска начела у троедной краљевини примити. Свако мицанѣ, кое е намерама државног министра противно било, било е жестоко прогонѣно и угушено, и сам први сабор е био врло слабо покоран, зато е разпуштен; како е влада на нове изборе дѣйствовала то е обште познато, а исто тако се іош сваки живо опоминѣ чисто невероватног поступка госп. Шмерлинга против францишкана у Синю, кои су на лакомислени начин велеиздайницима названи, а овамо се захтевани доказ ние дао.

Ми при свему овом сасвим мимоилазимо држанѣ хрватског дворског канцелара, коега би дужност била интерес троедне краљевине штитити, ер е нѣгова зависност и понизност према господару и учителю своме била давно позната и осуђена ствар.

Ми се сада после пада министарства Шмерлинг обраћамо на новог државног министра, опоминући га, да грехе свога предходника што пре поправи. То е нѣгова дужност а то и политичка мудрост захтева. Хрвати се томе од нѣга надаю, ер су се већ одучили, г. Мажуранића за правог тумача њихових правних захтѣва и желя код владе сматрати.

Рекли смо да нова политика у Далмации спада у дужност. Територияльна целокупност троедне краљевине е политички постулат. Далмация е од год. 1797 предмет непрестане жалбе свих хрватских сабора, кои су више пута наваћаући своя прастара права на ту краљевину, искали да се са краљевинама Хрватском и Славониіом споя; ову државоправну принадлежност е цар Франц I признао и найвишим писмом од 17 октобра 1802. само е изведенѣ споеня на мирнія времена одложено; а и касния земальски сабори, нарочито они од год. 1807. 1840. 1845 и 1848. увек су то исто захтевали. Царским одлукама од 5 децембра 1860 и од 26 февруара 1861 изречена е наклоност за одобренѣ тих желя, али іош и после захтеваня сабора од год 1861 остаде ствар несвршена.

Сада мора време наскоро донети задоволѣнѣ Уређенѣ државноправних одношеня целокупне државе без тога се не може ни помислити.

Али то е исто тако и ствар политичке мудрости. Ако гроф Белкреди неће да спада у ефемерно министарство, он се мора онда на политичке елементе, на партае наслонити, кое му до сада іош нису на сусрет изишле, ер су им нѣгове цѣли и намере іош непознате. Гроф Белкреди без сумнѣ зна, где ће те елементе потражити и умеће ценити шта значи, кад га хрватски народ подпомагао буде. Што е г. Шмерлинг то презрео, понятно е са обзиром на нѣгову централистичку систему, али са гледишта правог блага државног — и не узимаући у рачун гледиште права — остае непонятно, зашто се он радие са талиянским, него са славенским елементом у Далмации сдружио. Гроф Белкреди би срца хрватског народа придобио, кад би се он у питаню далматинске уние стално ставио на нѣгово гледиште, односно на гледиште права.

Іош и сада траю дѣйства Шмерлингових послова у Далмации, тамо іош амтира она талиянска бирократия, кою е пала влада одгоила и найновие вѣсти сведоче како штетно и насилно она поступа.

Ту чистити уређуући то е ствар потребе. Ми морамо саветовати, да се далматински сабор у исто доба са хрватским сабором сазове. Али са обзиром на послѣдице далматинског изборног реда и на безмерне агитацие од стране владе при последньим изборима за земальски сабор, услѣд чега е добивено заступничство, кое се никад ни до века не може као израз земальске волѣ сматрати, мора гроф Белкреди нове изборе, па ма то било и на основу изборног реда од год. 1861 искати, кое ће при природном течаю избора за цело мало чистае заступничство произвести. Ма се гроф Белкреди и ослањао на уплив и енергично поступанѣ у ствари уние од стране владе при земальском сабору, — познаваући добро ствари у Далмации, државни министар неће се надати моћи, да ће садашню већину земальског сабора, кои се у унии против све историе и свега права противи, у маньину окренути моћи, о томе ће га патриоте троедне краљевине, кои ствари из ближе виде и болѣ их познаю него он, подпуно уверити моћи, а он нека их саслуша и послуша. Поновлѣни земальски сабор нека онда давно желѣно уређенѣ унионског одношеня у споразумленю са загребачким далматинским сабором у посао узме. — Али и сада владаюћой бирократии мораю се жиле просећи, а то е дѣло кое се од државног министра као найвишег управителя краљевине поуздано очекуе; неприятельска противност, коя између нѣ и народа постои, коя сав явни живот трое, мора се скршити и уклонити.

То су задатци, кое ние тежко изпунити и при извршеню њиховом неће наићи на запреку због каквих правних потраживаня; а с' друге стране би лативши их се био добитак за повраћанѣ правнога поредка, оснаженѣ позицие државног министра, залога за поверенѣ хрватског народа, кои му с тиме до сада не могаше на сусрет изићи.

Хрватски дворски канцелар нека при том ону позицию у министарству заузме, од кое мисли, да дужности нѣговой одговара.

О разделеню угарских финансия пише „Хон.“: Нико неможе сумняти да финансия жупания к автономии ових непринадлеже; но то би очевидно противрѣчие било, кад би се хтело земльи оно одузети, што се жупанияма одузети неможе. Финансие су гордиев чвор, кога угарски министар-Канцлер пре или после пресећи мора ако ние рад, да му се Херкулова радня у радню Сизифа претвори. Угарска финанс-дирекция или министар-Таверник неможе се обштой бечкой камери подчинити, ер ово би пре или после или неприятельства или скорим напуштену централно-бирократичну систему произвело. Финансие могу само у толико обште бити, у колико би и саме ствари по постоећим одношайма федерацие, чисто међународне или споляшнѣ и одбранителне ствари свию земаля, хабсбуршко-лотрингски од год. 1804 аустриским царством названи конгломерат земаля, сачинявале, или кое би по оном, ако не исправном, а оно бар ясном изразу из одношая интереса цивилисте и тако званог положая велесилства проистицале, обште биле. Уз то имале би се све унутрашнѣ ствари Угарске, звале се оне како му драго, у колико неби у специфично угарске државоправне и међашке интересе засецале, по чистой вредности свезе и уговора мира, као и закона год. 1848. — а тако и унутрашнѣ ствари других историчнo-политичних народних индивидуалитета по дозволама цара, краля, по октроираню или октобарской дипломи автономно расправляти.

И „загребачке нов.“ вактеваю за троедну краљевину оддвоенѣ финансия и штеднѣ.

Постоећа у загребу ц. кр. финанс-дирекциа, за Хрватску и Славонию — веле горнѣ новине — треба да се укине, и на место ове хрватско-славонска дворска камера, равно оной бившой угарской камери, овганизира, коя би у смотреню руковаия иметка Хрватске, Славоние и Далмацие непосредно с краљем посла имала. Исто тако треба на место укинутих финанс-дирекциа иншпекторате завести. Порезна звания такођер треба укинути, и њиове послове обштинама предати. Обштински званичници имали би порезе купити, и новац у главну касу кр. дворске камере или односног иншпектората, или у кассу жупаниску уносити. Толико разграната рачуноводство, кое послове без и найманѣ користи іош тежим чини требало би укинути. Код свию каса водиле би се главне књиге и други потребни журнали, осим тога морали би се месечно различни изкази саставляти и предпоставлѣной власти подносити. Довольно би било, кад би се два начина рачуноводства завела, као што е то до год. 1848 постояло, приманѣ и издаванѣ. Овим би се начином посо уедностручио, ер три или четири званичника били би у стању сав посо без икаквог напрезаня обавляти. Пристойбе свию правних послова м рале би се код судова одмеравати. Чим судац пресуду изрече, морао би уедно и пристойбу одмерити, кою би тичуѣа се страика код овостручне касе платити и од ове признаницу о заиста уплаѣеной пристойби добити имала. Тако исто морале би се у свима струкама пристойбе, кое на управу финансиалну спадаю, ясни закони донети, кои неби тако комплицирати били, као ови садашньи, у смислу централно — бирократичном донешени финансиални закони

Гастайнска конвенция.

Цар аустриски и краль пруски задобили су по бечком уговору од 30 октобра 1864 чл. III. над войводствама Шлезвиг Холштайн еднака права, коих извршенѣ велике е тегобе произвело. Ради одклоненя ових тегоба наступили су међу владом аустриском и пруском преговори, кое е од стране аустриске граф Бломе, а од стране пруске министар президент Бизмарк водио. Преговори ови довршени су погодбом, кою су 14 (2) августа оба пуномоћника у Гастайну подписали, а 20 августа владаоци аустриски и пруски у Салцбургу исправно потврдили. Битни садржай ове погодбе ово е:

„Извршенѣ права над войводствама има се одсада геогр фично тако поделити, да ово односно на войводство Шлезвиг Пруска, а односно па войводство Холштайн Аустрия упражнявати може.

Оба владаоца предложиће немачком савезу устроенѣ едне немачке флоте, и за ову килеко пристаниште као савезно опредѣлити. Команду над овом и полицию задржава Пруска, коя е уедно властна, тамо и потребна утврђеня градити и ова од пруске войске посести и чувати.

Савезном сабору предложиће се, да Рендсбург савезном тврђавом постане. До тог времена смести ће се у овой тврдиньи едан аустриски и пруски гарнизон; врховна команда над овим меняће се сваког 1 юлия.

Пруска влада задржава себи право над два воена пута кроз Холштайн, едан од Либека у Кил, а други од Хамбурга у Рендсбург. Она задржава себи

право, да ради свезе са Килом и Рендсбургом са еднoм телеграфском жицом располагати може, као и то, да пруска поштанска кола са свои собствени званичници по обадвема линиjма кроз войводство Холштайн путовати могу.

Оба войводства да се савезу царинском придруже.

Пруска е властна, да канал од сѣверно-источног мора преко Холштайна повуѣи и надгледанѣ над овим и обдржаванѣ у добром станю извршивати може.

Уз наплату неке погодбене суме (од прилике 2 800.000 фор.) аустриской влади одриче се цар аустрински свога права на войводство Лауенбург у корист краля пруског, тако да сва влада над овима правоваляно на краля пруског преѣе. Лауенбург нема никакови ратни трошкова плаѣати.

Пруска войска има из Холштайна, а аустриска из Шлезвига изиѣи.

Све наредбе, кое су услѣд овога договора учинѣене (овамо спада и укиданѣ досадашнѣ заедничке земальске владе за оба войводства) мораю се до 15 септембра о. г. извршити "

У свима немачким листовима, изузимаюѣи „А. А. Ц.." примѣчава „Вапд." ненаѣосмо, да се кои за ову конвенцию изаснио, а напротив тога енглески су листови ову веѣ претресати почели. Млоги од ових неупуштаю се у претресанѣ самог уговора, премда само тек главне точке овога дознаю, но ипак нестиде се, као „Сат. Ревиев." да из одношеня Аустрие к Пруской предмѣт свога ирочничног, да и самог патетичног разматраня о опадаюѣой снази Аустрие учине. „Даль Телеграф" мисли по свом индивидуалном увереню, да се шлезвиг-холштинско питанѣ нигда рѣшити неможе.

Намештанѣ каквог малог владаоца у войводствама неби по разкомадано скандинавско кралѣство тако опасно било, као непосредно сусѣдство Пруске. — Исти лист іош и то жали, што ѣе по найновием уреѣеню Пруска у Шлезвигу а не у немачком Холштайну владати, ер берлинска пропаганда могла би германизиранѣ у Шлезвигу болѣ терати и яче успѣхе чинити, него кад би у Фленсбургу и Апенради ческа или маѣарска посада понамештана била.

„Пошта" забавля се са доказима, да Аустрия и Пруска немаю права, правоваляну погодбу о полабским войводствама без саучастия европских великих сила учинити, и само „Хералд" упушта се у поедине точке уговора, уколико су му ове изближе познате. Он сажалѣва, што Аустрия питанѣ ово ние себи са свим с врата скинула, и примѣчава, да е приманѣ управе у Холштину за Аустрию само онда могуѣе (кое би по аустриску дипломацию побѣда било.) кад би се она рѣшила, да тамо у смислу пруском влада. Меѣутим допустила е Аустрия, да Пруска Лауенбург заузме, кое ѣе, као што „Хералд" мисли, сваког Холштинског владаоца од Пруске зависним учинити.

Нови Сад 17 авг.

Имамо нашем народу опет за едно добро дѣло явити. Високопреосвештени наш господин епископ *Плашон* поклонио е србской новосадской гимназии свою кньигопечатню под условом, да се она зове „Платонова типография." Патронат е на овом дару захвалио, а и обштина е заключила, сѣдом архиерею преко депутациe усрдно захвалити. Ми се надамо, да ѣе патронат гимназ. новодобивеном кньигопечатньом умети тако расположити, да оне буду институту што од веѣе користи.

Писмени акт, коим Нѣгово Високопреосвештенство, г. епископ *Плашон* свою кньигопечатню поклоня, гласи овако:

Славни Патронат!

Радосѣу нашом свенародном, и свеобштом нашом благодарносѣу према Нѣговом ц. кр. Величеству *Францу Іосифу* I кои нам е ево малу нашу од 4 класе гимназию на велику од 8 класа гимназию подиѣи, явност іой даровати, и годишньом ю дотацином совршено довольно снабдѣти наймилостивие благоизволио, усхиѣено побуѣен доле подписани, за доказ найтоплиега мога у той радости и благодарности саучастия, даруем, покланям и свако притязания право отсада уступам той истой великой нашой Србской новосадской гимназии мою типографию, кою сам пре 6 година за 15,750 форинти прибавио, и коя е за прошло то шестогодишнѣ време до данас под називом „Епископска типография или кньигопечатня" овде у Новом Саду радеѣи постояла.

Єдан само услов из нарочитога узрока, кои и сам свакоме нас у очи пада, полажем поклону овоме моме тай, да се досадашньи мало час преднаведени назив замѣна отсад за свакда називом овим: „Платонова типография."

Препоручуем славноме патронату, да изволи што пре као великогимназиялну непоричну собственост по инвентариуму примити, и проче у том нуждне кораке и уредбе далѣ своим путем и начином чинити.

У Ново-Саду 14 августа 1865.

Платон Атанацковиѣ с. р.
епископ Бачки.

— Ових дана полази депутация одавде у Беч, да Нѣговом Величеству на подизаню велике гимназие устмено захвали. Депутацю предводи господин епископ *Плашон*.

Распис награда.

„Матица Србска" расписуе из фонда Іована плем. Наке В. С. Миклушког ове награде:

1. Понавля се и повишуе се награда од 40 на 60 дуката за систематично написано економско дело, кое ѣе моѣи народу нашем за правило бити у свакой струци газдованя. Рок Ѣурѣев дан 1866.

2 Захтева се научно написана повестница свеколике кньижевности србске од найстариих па до найновиих времена. Награда е 120 дуката. Рок шиляню трае до 1 януара 1868.

3. Кньига написана према потреби нашой а у духу народном за одраслие Србкинѣ поучног и забавног садржая, найманѣ од 10 печатаних табака. У овой кньизи могу бити не само изворни, него и преведени и прераѣени саставци. Награда е према врлини дела 20—30 дуката. Рок Ѣурѣевдан 1866.

4. Кньижица, коя би се могла за награѣиванѣ давати добрим ѣацима из основних школа. Треба да изнесе найманѣ 5 печатаних табака. Награда е према врлини дела 10—20 дуката. Рок Ѣурѣевдан 1866.

5. Понавля се награда од 50 дуката за историску драму. Рок Ѣурѣевдан 1866

А за саставке у „Летопис" ове награде:

1. Понавля се и повишуе се награда од 15 на 20 дуката за расправу: Каква е повестница нашег народа у тако названой хрватской краини или генералату карловачко вараждинском. Рок Ѣурѣевдан 1866.

2. Расправа о србским правним споменицима до турских времена. Награда 15 дуката. Рок Ѣурѣевдан 1866.

3. Балада. Награда 5 дук. Рок Ѣурѣевдан 1866.

Свако дело кое за кою год од ових награда прислано буде, треба да се пошлѣ „Матици Србской" у Нови Сад до рока, како е кои за кое дело одреѣен, да е чисто и разговетно туѣом руком преписано, добро сашивено, стране броевима обележене и да е споляи на сваком делу какав год надпис или други какав знак. Име, презиме, карактер и место, где ставуе списатель, валя у особитом писму написати, туѣим печатом запечатити, и онай исти надпис или знак, кои е с поля на делу и на писму изметнути. Само ѣе се она писма отворити, на коима е исти надпис или знак, кои се налази на делима, коима се награда досуди, а сва ѣе се друга писма спалити.

Рукописи се неврѣаю, а писцу дела, коем се награда досуди, издаѣе се та награда тек онда, кад писац дело „Матици" печатано поднесе.

Расправе за Летопис, коима се награда досуди, печатаѣе се прво у Летопису, а после се и списателю и Матици оставля право, да их могу посебице печатати.

Награда се неѣе издавати, ако се наѣе, да е за награду прислано дело под туѣим именом списано, или ако се примети, да е списатель исто сам своіом руком писао или што ва нѣму своеручно поправляо.

Из главне скупштине „Матице Србске" држане у Новоме Саду 10(22) и 11(23) августа 1865

Подпредседник „Матице Србске"
Стеван Брановачки с. р.

А. Хаџиѣ с. р.
секретар.

ДОПИСИ.

Карловци 17 авг.

Юче е држао патронат гимназие наше сѣдницу и за патроне едногласно изабрао; архимандрита Анѣелиѣа, проту Николиѣа, и за гимназию нашу многозаслужног маіора Матиѣа. Чуемо, да Нѣгова Светост сутра у Даль полази, гди ѣе се неколико дана бавити. Преосвештени г. *Лукиан* іошт се код нас бави.

У Бечу 13. августа.

Велику смо сатисфакцию добили с тиме, што се све, што смо вам по телеграфу и у писму явили, подпуно обистинило, тако н. пр. развод кнеза Михаила, Букурешка побуна и т. д. — Одтуда можете видити да многих и врло валяних извора имамо.

Долазеѣи данас опет на догаѣае у Букурешту, не чинимо то са намером далѣ се упуштати у поединости и преповедання, него едино зато, да сувопарним речима одкриемо давно скровни план, кои ни на што манѣ не иде, него да се Турци из Европе протераю и три самосталне државе оснуюу, Романия, Србия, под кою би подпала Босна, Бугарска, Херцеговина и т. д. и Грчка, а ова на тай начин, да се од провинция турских у коима Грци живе, Маѣедония, Тесалия, Епир и т. д. са кралѣвином грчком спое.

О овом плану, кои у осталом кралю Ѣорѣуние саобштен, договарало се веѣ 9. месеци у потаи између кнеза Михаила и кнеза Кузе, и због тога и због послова адопцие путовао е повереник кнеза Михаила, др. Пацек више пута у Влашку; — због тога е србски заступник Коста Магазиновиѣ из Букурешта у Београд позван.

Па и са Русиом су преговори чинѣни, без да е руски кабинет о првой намери подпуно извѣштен; хтело се само то постиѣи, да Русия Порту на другой коіой страни у онай мах забави, кад ѣе се тай посао одпочети.

Усталачка странка у Романии и у Србии е за времена дознала за те планове своих кнезова; али оба кнеза су сасвим непопуларни и у своим земллма су сигурни наслон сасвим изгубили. Она странка лати се дакле тога плана на свою руку. А Русия стоеѣи на опрезу да себи вратоца за повратак остави, пусти се у преговоре и с том странком, па и сама Пруска е око тога у потаи шуровала. Тероризмом кнезова се усталашка странка іош веѣма оснажила и наскоро се можемо надати іош чему другом.

Србски заповедник войске Орешковиѣ, кои е врло вешт агитатор, веѣ е саставио планове и карте, кое означую границе нове три кралѣвине. Европи ѣе се у свое доба поднети протест, коим ѣе се искати неинтервениранѣ. При томе ѣе се навести основ, да е начело немешаня у найновие доба у свакой прилици припознано било. — Од стране Грка ради око тога оно разграненo друштво, хетерия, кое у истину постои, премда неки хоѣе да докажу, да га нема.

Толико е до сада о тима плановима познато.

Аустрия и Енглеска, а можда и сама Француска, неѣе то мирно гледати, и кабинети прве две државе су тако огорчени против Кузе и Михаила, да ови никако не могу на подпору од ньихове стране рачунати. — До кои дан ѣе бити меѣународна комисия ad hoc предложена, коя ѣе имати ствари те у ред довести, нити ѣе се та дволична смутльива игра дуже трпити. Веѣ сада се из свих конзуларских извѣстия од послѣдньих година праве односни извадци и раци се око меморандума, кои ѣе као материял служити; што више, веѣ се и о томе говори, да Аустрия мисли на србско-влашкой граници обсервациони кор ставити, но то се од званичне стране за сада іош опровргава.

Узели ствар с кое му драго стране, сваки ѣе, кои е неутралним око гледа, лако видити, да код *владе* обоих подунавских кнежевина *промена предстои*, за кога су онда найвеѣи изгледи, не ѣемо изриком да кажемо, али то ние тежко погодити.

На сваки начин е ситуация озбильна и заслужуе найвеѣу пажню; овде то подпуно увиѣаю, а да смо добро извештени, то смо довольно доказали.

Имамо вам іош на основу телеграма кои е на министарство споляшньих послова из Букурешта стигао, явити, да е аустриски ген. конзулат захтевану сатисфакцию, „због прокламация, коима е на Аустрию сумня бачена, као да е она издаванѣм писама, коя су по ц. кр. аустриской пошти из Швајцарске дошла и у коима се революционарске новине налазиле, побуну подпомагала, — на тай начин добио, што е званични „Монитoрул" противно, односно извиняваюѣе изясненѣ од стране влашке владе саобштио. Али и то изясненѣ ние сасвим чисто, ер е влада дала такоѣер од уредничества ставити неку заедльиву примедбу, коіом се опет пере. — Од тих писама е по ц. кр. аустриской пошти свега пет комада дошло, а само су два издана. У осталом е генер. конзулат добио одавде налог, да таква писма коя се по форми и по жигу из Лозане познаю, од ц. кр. аустриске поште више не издаю, да би се избегла пребациваня, као да Аустрия революционарни покрет коим год начином подпомаже.

Угарска.

На сазиванѣ угарског сабора, кои би се 6 или 8. о. м. расписати имао, іош ѣе се дуже времена изгледати, ер се на то иде да се ердељски сабор пре скупи, кои би питанѣ о споеню Ерделя са Угарском рѣшити имао; угарски сабор може државоправна питаня само тако рѣ-

у Бечу живеѣих Славена.

штити, ако се са Ердељом попуни. Предложено е да се ердељски сабор по изборном реду од године 1848. сазове. Термин за сазиванѣ угарског сабора одложи ће се до на крај есени.

— По званичном „Вин. Цтг.“ наименована су госп. Сегеньи. бар. В й и Фляг, и граф Пехи великим жупанима у столнобеоградской, боршодской, веспримской и абауйской жупании. Велики жупан (supremus comes) начелник е и први чиновник жупание, кога (ако ние наслѣдни велики жупан) редовно краль именуе; он нема никакове плате, ер е то само почестно звание, кое му место и глас при господской табли прибавля. Велики жупан одређивао е главне скупштине, у коима е предсѣдавао и особе предлагао, кое су за одправлянѣ жупанских звания способне. Гореименовата четири велика жупана били су код министра графа Естерхази са дворским канцеларом Майлатом на конференции.

— О годишњ й скупштини Словенске Матице у Туроц С. Мартону коя е тамо 26 юлия о. г. држана доносе „Унг. Нах.“ подуже извѣстие, из ког се види да е путованѣ Найсолског владике у Туроц С. Мортон налик било на поход триумфални. На више места подигнуте су триумфалне капие, словачке песме певане су, слова су говорена, на коя е н. преузвишеност одговарала, народ е громовито „Слаза“ узвикивао итд. „Словенска Матица“ коя истом од три године постои, брой сада капитала 62.552 ф. За унапређенѣ развитка народног „Матица“ сад е већ на сиромашне ученике шест штипендия годишнѣ са 125 ф. одредила, осим тога издае на католички алумнеум у Найсолу, и лутерански у Нађ-Бевуки сваком по 200 ф.

— Положай опозиции на спрам садашнѣ владе прецизира граф Бела Кеглевић у „Хону“ овако: господин Майлат истина да е слободним решенѣм монарха, но нити е по опредѣленой у закону форми, кое е без сабора немогуће, нити е из већине землѣ за управителя угарске владе позван; даклем извѣстно е, да е карактер садашнѣ владе чисто провазоран. Ми смо на тай начин просто из едне провизорие у другу прешли, под коіом се Угарска сада млого радостния нежели пре осећа, што се сада слободние кретати може. Овде опозиция ништа друго радити неможе, до само мирно сматрати; она неможе за тим бити, да провизорну владу подпомаже іош манѣ да е обори, ер би іой то сада врло тежко за руком испасти могло.

Троедна краљевина.

„Пест Лойду“ являю из Загреба, да е дворски саветник и управитель наместничког вѣћа госп. Мрзляк изненада пензионират, о чему се пре тога ништа знало ние. Званичне послове морао е одма предати, но коме, то досада іош познато ние.

— Кнез Липе у саучестници добили су дозволенѣ да желѣзничку пругу из Арада преко Кикинде у Осек евентуелно пак од Загреба преко Карловаца у Рѣку градити могу. У смотреню последнѣ пруге имаю се са дружтвом южне желѣзнице у споразумленѣ ставити, и о томе Н. Величеству извѣстие за 14 дана поднети.

— Уредник „Позора“ Перковац и жупаниски велики бележник Старчевић, кои су свою каштигу већ од давна издржалм, подпуно су милошћу царском рехабилитирани. Хрватска дворска канцелария опозвала е ону наредбу, коіом е излаженѣ „Позора“ забранѣно.

— Шгатути за югославенску академию кои су пуна три месеца у државном савету лежали, налазе се сада као што „Гласоноша“ явля, у царском кабинету, и само се на найвише одобренѣ изчекуе. Овай учебни завод има се за сада само на хисторично-филологичну и физично-математичну струку ограничити.

Аустрия.

За раздаванѣ штипендия, кое се од оних по финансиалном закону одпредѣлених 25000 фр на болѣ изображенѣ умѣтности, поезие и музике издати имаю расписан е по „вин. Цту“ конкурз до 20 (8) Септембера о. г. и просителји имаю се за полученѣ ових код дотичних земальских власти приявити. Односно на пенсие, кое се из овога фонда подмирити имаю, задржава министарство државно себи право, да у овоме, у колико његов дѣлокруг досиже, поступити може; покрай овога неукраћу е се надлежном месту, да у смотреню оних налога, кои се изображаваюћим умѣстницима издати имаю, онай правац за мерило узети, и ове тако удесити могу, како ће потребама државним подпуно одговарати моћи.

— О преустроеню пореза пишу „Фатерланду“ следећа: Код свию предлога о преустроеню пореза ние досад никоме на ум дошло едно зло, еден тешко претискивајући терет, а са укланянѣм овога више би се помогло, него кад би се хилядама званичника одпустило, или кад би се стотинама срезки уреда укинуло, ест ово би цела земља радостно и захвалио поздравила. Овай терет причиняваю осим многобројних адвоката іош и особено по свима срезовима налазећи се нотари. Кое сам искусио, или из парница других увидио, онай може и истину исповедити, да сви други порези, ма како тешки били, ипак драговолѣно и без велике штете сносили би се, кад би се овай безполезни и несносими терет народу с врата скинуо. Колике суме новаца утичу годишнѣ код уговора, купа и продае, код расправе оставина и других сличних случаева без икакве хасне државе или грађана у џепове нотара! Ми би могли срезове именовати, гди е нотар сам више доходка имао него сви други званичници скупа. Ако су по баховом измишленю судейски подписи код грађанских ствари нужни, то би исто тако добро или іош болѣ могао покрай умерение таксе, коя е за нотаре у тако огромной мери опредѣлена, и едан срезки званичник чинити. Из самих доходака такса могао би се цео суд добро и іош болѣ него сад наплатити. Држава би с овим заиста више добила, и притиснути народ ослободио би се невероватног терета и у самом оном случаю, гди би нотари савестно, без сваког мученя и хасновите тежнѣ свое послове обавляли. Но„ тари треба до изумру, таксе ди се законим путем ограниче, званичним списима да се пређашня важност прибави, или да се званичници и гродоначалници опуномоће, да ове легализирати могу. Ми познаемо едну малу републику, у коіой расправама оставина, заступаню судова, адвоката или нотара ни трага нема, пак нитие држава, нити народ у штети, ер обое добиваю. Умрели отац без тестамента, кое е управо правило, то се скупе деца, процене оставину и међу собом поделе. Породил се распра, то се избере судац, сродник или угледнии грађанин, кои деобу предузме. С овим е ствар свршена, о суду или процесу нема ни слова. Нема ли деце, но само сродника, то се ови скупе и сваки по степену сродства добие свой део, са или без уплива избраног судца, а из масе изплате се суду они мали проценти. На овай начин нетреба држава армаде од званичника, наслѣдници немаю других трошкова, нетребаю до века да чекаю, а іош манѣ да с непозванима деле,“

— „Народни листи“ прете, „дуалистичним“ тежњама министарства тиме, да ће се Славени бирократии и централистичной странки придружити, што би као што исти лист мисли, падеж садашнѣг министарства за собом повукло. За одклоненѣ овога зла препоручую „Нар. Л.“ да се место срдельског канцелара са коим непартаичним мужем, а место хрватског дворског канцелара Мажуранића са владиком Штросмаером попуни, и да се овим двама канцеларима место у министарском савету подели.

— Н. величество подарилое грчко источной обштини у Дубровнику 3000 фр на зиданѣ нове едне цркве.

— Бечки дописник „Таймса“ пише о Млѣткама ово: граф. Белкреди, кои е, као што са чуе у толико вредан, у колико е његов преосственик лењ био, дао е наместнику Млѣтачком госп. Тогенбургу разумети, да ће провизориа у той провинции скорим престати. Нови обштински избори предузеће се и они од царске владе именовани подесте или градоначалници уступиће своя места оним людма, кое грађани сами изабрали буду.

Ческа.

„Нар. Листи“ препоручую, да би се земалски сабори што скорие ради уређеня финансиалне неволѣ у држави сазвали, ер само ови, а никако договори и комисие у станю су, финансиалним неволяма крај учинити. Влада треба у свима стварима да се на сабore обрати, кои потребе поединих земаля и народа познаю и кои потоме нуждан материал за будуће финансиалне планове влади набавляти могу. Земальски сабори дакле найболѣ ће нормални доходка буџет опредѣлити, ер само посредством ових може централна влада о свима околностима семлѣ непартаично и право мнѣнѣ дознати.

— „Народ“ поздравля весело добивену из аутентичног извора вѣст, што е министар правде од прилике пре 8. дана пражком врховом земалском суду наложио, да овай све спреми, како би се оба земальска езика, нарочито пак чешки, код свию струга судейског поступка у пуной мери употребити могла.

Турска.

Из Пере пишу „Фат.“ од 31 юлия, да колера у Стамболу и у местима око Босфора іош непрестано бесни, наравно не у оной мери, као што би покрай тамошнѣг становничства и нечистоте овога бити могло. Прошле неделѣ било е од прилике 1800 мртвих; становнике обузео е панически страх, сви скоро послови застали су, и сам Хавиархан, седиште примамљиве берзске игре светкуе, а његови обитаељи побегли су на милѣ далеко. Бездушна себичност левантинског народа одвеће е гнусную появленѣ, кои, у сваком смотреню имућан, сиромашной класи баш ништа нечини, гди напротив Турци и Европейци у томе надмећу се. Кад се у Терапии колера появила, одбор е безбѣдности без оклеваня одбѣгао, а с њиме и сви имућнии становници, чега ради морала е полиция доцние све куће отворити да оставлѣне мртве посаранюе. Судови и друге власти светкую, и као што се види, и влада е свое бирове позатворала. У обште зараза ова влада у свима частима вароши, и у местима на Босфору и обалама морморног мора. Принцеви острови и Буюкдере могу се за сада изузети. Под овима околностима нема ни разговора о промету и трговини. Руси су редовну свезу међу Одесом и Цариградом, Смирном, сирским и караманским пристаништама, као и међу Одесом и Поти до далѣ наредбе обуставили. Могуће е да ће и друга друштва, аустриски Лойд, Месажер империал и др. коима се патнѣ Карантина досадиле, ово исто учинити. Зараза, коя е досад само међу сиромашниіом класом беснила, почела е у последнѣ време подикою жртву и из вишег сталежа грабити. Смрт едно дванаест лѣкара распростла е међу синовима Ескулапа панически страх, и велики брой турских и ерменских лѣкара, кои су по предоградиями намештени били, сад се уклонио. Сваки лѣкар има непромашно средство против колере, а чараоци чине добре послове. Међутим од њих двадесет, кои се разболу, обично се шестнаест избаве, ако се за времена лѣкарска помоћ потражи. У Салонику се епидемия већма распространила, ер сваки дан осам до десет особа умре. У Байруту умире сваки дан 22, у Ясу 60 особа. И у Ерусалиму появило се неколико случаева колере.

ПОЗИВ.

Редовни чланови читалишта Новосадског позиваю се у главну скупштину, коя ће бити у неделю 22 т. м. у 3 сата по подне.

У Новом Саду 13. августа 1865.

Др. Свет. Милетић,
председник.

ТРГОВИНА

ПЕШТА 14 августа. Трговина с раном била е ове неделѣ кое због добри извѣтия са страни пияца, кое због тога што е трговаца са стране дошло, доста жива. Шенице е прометуто до 70000 мерова и то финие сорте, ер се млого за Швайцарску куповало; лошия сорге слабо е пролазила, али цена она иста остала, као и прошле неделѣ. Наполица скочила е у 5. нов. из узрока, што су е страни трговци за извоз млого куповали. За ечам, зоб и кокуруз слабо се волѣ показивало, али цена ние од прошасте неделѣ ни у чем попустила. За Спиритус било е одвеће мало купаца, цена му е 43 нов. заедно с буретом. Шљивовица славонска продавала се по 22—24 фр. банатска по 16—18 ф. заедно с буретом; Комовица са поставлянѣм до лаће по 11—12 фр. с буретом. Маст с буретом продавала се по 37—38 фр. сланина по 32 ф. — топлѣн лой по 25—26 фр. цента Суве Шљиве турске у бурадима пролазиле су по 9 ф. 50 н. а у кесама по 9 ф 15 нов. цента.

Бечка берза од 17. августа

Сребро — — — — — — — —	107. —
Дукати — — — — — — — —	5. 15

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 19. авгус. рим. 44. 64. 66. 74. 23.
Будимска од 23 авгус. римск. 83. 56. 69. 84. 90.

Станѣ воде на Дунаву.

Нови Сад 14 авг. 10 стопа 7 пал. Долази
Пешта 12 авг. 8 стопе 2 пал. Долази

ОГЛАСИ.

Стециште.

Од стране мађистрата слоб. и краль. града Сомбора овим се на знанѣ дае, да е учительско место другог разреда и девоячком училишту Сомборском управнено.

Са истим званѣм скопчана е годишня плата од 420 фор. а. вр. —

Главна квалификация за конкуренте е сведочба о испиту учительском с отличном препоруком и о способности за учителя на главном училишту. —

Они, кои би ово место получити желили, имаю се са своим добро инштруираним молбеницама на мађистрат овай до 0 (8) септембра т. г. непосредно обратити.

Из Сѣднице Мађистратске у Сомбору 11 августа 1865, држане.

(50—1—3)

Обява.

Од стране обштине Башахидске овим се до обштег знаня ставля, да ће се 10 (20) септембера т. г. сва непокретна добра ондашнѣг становника Стеве Груића на његовой собственой вольи путем явне лицитацие продавати.

Непокретна добра ово су:

а, кућа под бр. 300 са двориште од 600 квад. дугачка е 11 фати, има две собе, едну куйну и 2 коморе, а покривена е трском, — далѣ има на истом дворишту едну шталу, набиену од землѣ и трском покривену.

б., 7 ланаца и 6 фати ораће урбариалне землѣ.

в., 6 ютара ораће землѣ на илю.

г., 1 ютро винограда у индустриалу.

д., 1 башта у винцаиру, коя е детелином засеяна.

51—1—3

Уредник и издаватель Петар Нинковић.

Брзотиском Игната Фукса у Новоме Саду.